

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 30. januar 2015
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: DEPCLV
Sags nr.: 1406859
Dok nr.: 1627640

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 26. november 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 251 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 251:

"Vil ministeren redegøre for, hvordan hhv. normeringen og den faktiske bemanning på hvert af landets fødeafdelinger har udviklet sig de seneste 10 år, fordelt på de enkelte medarbejdergrupper?"

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet anmodet Danske Regioner om et bidrag.

Danske Regioner udtaler:

"Danske Regioner har forsøgt at belyse spørgsmålet ved at undersøge antallet af fuldtidsansatte på fødeafdelingerne.

Tidsafgrænsning

Danske Regioner har indhentet data på området fra 2009-2014. Det skyldes flere forhold. Regionerne blev oprettet i 2007, og der er problemer med at anvende data, som ligger forud for regionernes dannelse. For det andet var der strejke i forbindelse med de nedbrudte overenskomstforhandlinger i 2008, som involverede Sundhedskartellet medlemmer. Det giver derfor et skævt billede af medtagne strejkeåret.

Fødeafdelinger

Det er statistisk set vanskeligt at lokalisere selve fødeafdelingerne på landets sygehuse, fordi jordemødrene typisk beskæftiger sig med flere aspekter af graviditeten. Herunder både svangerskab og barsel. En jordemoder kan være ansat i én afdeling, men stadig have opgaver som hører under en anden afdeling. Derfor har Danske Regioner bedt regioner om hver at identificere de afdelinger, hvor der er ansat jordemødre, som er *helt* eller *delvist* beskæftiget med fødselsarbejdet. Disse data er herefter sammenholdt med data vedrørende alle ansatte jordemødre i regionerne.

Personaleafgrænsning

Danske Regioner har medtaget medarbejdergrupperne SOSU-assistenten og sygeplejersker, da de har flest sammenfaldende opgaver i forbindelse med graviditets-, fødsels-, og barselsarbejdet. Flere af regionerne har prioriteret, at jordemødre ansættes i et bredere kompetencefelt, hvor de kan varetage flere opgaver i forbindelse med fødselsarbejdet. Jordemødrene har derfor i nogen

grad erstattet andet plejepersonale, særligt SOSU-assistenten på fødeafdelingen.

Jordemødre er også ansat på andre afdelinger end fødeafdelingerne. Der har antallet af jordemødre dog været svagt faldende, mens den har været stigende på fødeafdelingerne.

Den generelle udvikling i antal ansatte sygeplejersker har været stigende det seneste år. For SOSU-assistenten er det gået den modsatte vej.

Vikarer

Regionerne påpeger, at eventuelt brug af vikarer ikke fremgår af data, hvilket kan underestimere, hvor meget personale, der har været på fødeafdelingerne. Danske Regioner følger løbende omkostningerne til brugen af eksterne vikarer. Siden 2008 er omkostningerne til brugen af vikarer faldet. Det er desværre ikke muligt, at opdele udgifterne til eksterne vikarer mere detaljeret end på plejepersonale, læger, lægesekretærer og andre. Plejepersonale omfatter alt syge- og sundhedspersonale, dvs. sygeplejersker, jordemødre, bioanalytikere etc. samt social- og sundhedsassistenter. Det betyder, at Danske Regioner ikke kan sige noget specifikt om brugen af jordemoder-vikarer.

Normeringen

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at "det bør prioriteres, at den fødende kan have en jordemoder hos sig kontinuerligt under den aktive del af fødslen." Det er et kvalitetsmål, som indgår i Sundhedsstyrelsen vurdering af fødeafdelinger.

Hver enkelt region har sin egen fødeplan, som fastsætter målene for svangreområdet. Alle regioner tilstræber at have en jordemoder til stede under den aktive del af fødslen. Herunder fremgår beskrivelser fra regionernes fødeplaner om bemanningen under fødsler.

Region Nordjylland – Fødselsplan september 2009

- Der er altid i Region Nordjylland en jordemoder til stede ved den sidste del af fødslen, men det er ikke alle fødende, der oplever at have en jordemoder hos sig under hele fødslen. Ved særlige behov er jordemoder dog til stede under hele forløbet.
- Målet er at alle fødende kan have en jordemoder hos sig under fødslen, men vagtberedskabet kan ikke tage højde for spidsbelastninger.

Region Midtjylland – Fødeplan 2012

- Alle fødeafdelingerne i regionen tilstræber og prioriterer kontinuerlig tilstedeværelse på fødestuen i fødselens aktive fase.

Region Syddanmark – Fødeplan i Region Syddanmark (version 2, april 2014)

- Jordemoderen er hos den fødende fra den aktive fases begyndelse (orificium \geq 3 cm og regelmæssige veer), til 2 timer efter fødslen. Jordemoderen er kontinuerligt tilstede, hvis kvinden har behov for det

Region Hovedstaden – Fødeplan for Region Hovedstaden, december 2010

- På sigt tilbydes fast tilstedeværelse af jordemoder ved aktiv fødsel.

- Anbefalingerne om [...] tilstedeværelse af jordemoder ved aktiv fødsel [...] vil ske i takt med de økonomiske muligheder og de politiske prioriteringer på det samlede sundhedsområde.

Region Sjælland – Graviditet, fødsel og barsel

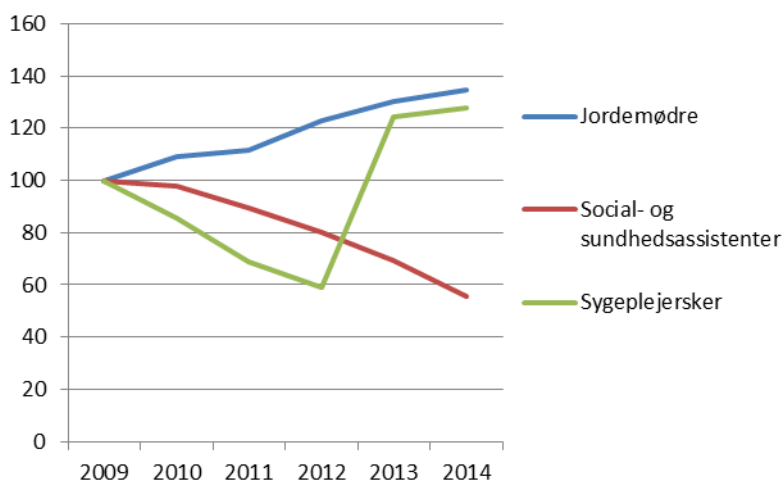
- Det tilstræbes, at:
 - Der skal være en jordemoder til stede hele tiden, når fødslen er i gang

Den faktiske bemanning

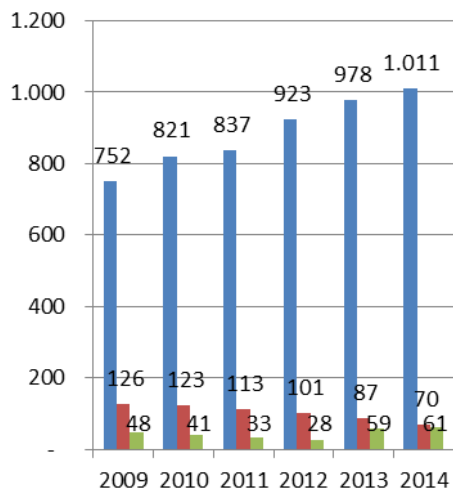
Antallet af jordemødre på fødeafdelingerne er steget fra 2009-2014 med 34 pct., svarende til 259 fuldtidsstillinger.

I samme periode er antallet af fuldtidsansatte sygeplejersker på fødeafdelingerne steget med 28 pct., mens antallet af fuldtidsansatte SOSU-assistenters er faldet med 45 pct.”

Antal jordemødre, sygeplejersker og SOSU-assistenters på fødeafdelingerne 2009-2014, indeks (2009 = 100)

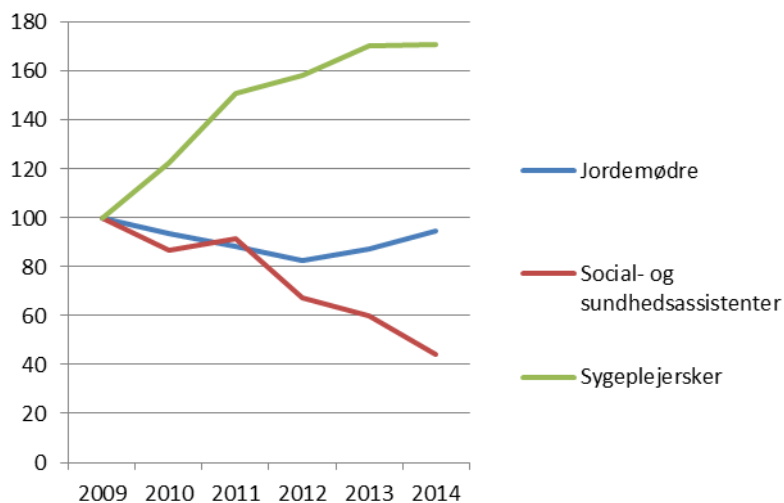

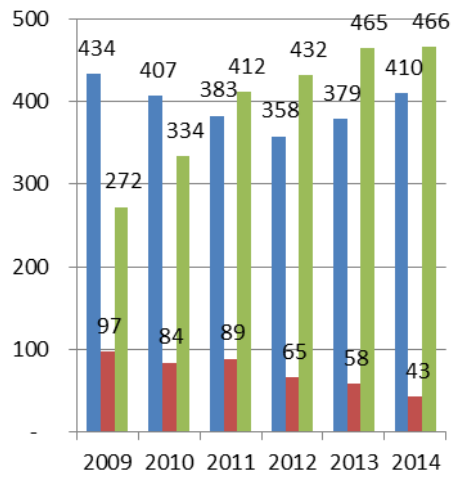
Antal jordemødre, sygeplejersker og SOSU-assistenters på fødeafdelingerne 2009-2014

Udover de afdelinger, regionerne har angivet som fødselsafdelingerne, er der også ansat jordemødre på andre afdelinger. Det kan eksempelvis være barselsafsnit, ultralydsklinikker eller jordemoderkonsultationer.

Antal jordemødre, sygeplejersker og SOSU-assistenters på andre afdelinger 2009-2014, indeks (2009 = 100)

Antal jordemødre, sygeplejersker og SOSU-assistenters på andre afdelinger 2009-2014

Jeg kan henholde mig til Danske Regioners oplysninger.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Cecilia Lawson Vinje